

Door Edwin Fischer

Wat er vandaag in Winsum op het FK of verder dit seizoen ook nog op de fierljeppschans gebeurt, het mooiste moment van het seizoen is inmiddels geweest. Het was de omhelzing van Ysbrand Galama met zijn tweelingbroer Oane, anderhalve week geleden in Burgum na het slechten van de 20 metergrens (20.48). De wijze waarop de twee stoere mannen even langdurig als onbeholpen en emotioneel een vreugdedans uitvoerden, vertelde veel. Heel veel.

Gezeten aan de keukentafel van het ouderlijke boerenbedrijf – dat als het aan Ysbrand Galama ligt door hem voortgezet gaat worden, zoals zijn vader het van zijn pake overnam – schieten de ogen van de stoere fierljepper weer vol als hij na moet denken over dat ene moment.

„Der skeat safolle troch my hinne, al dy jierren dy't sa hurd traint hast om dit te berikken. En dat dan dyjinge dêrst alles mei belibbe hast sa op dy ôf komt, dat docht in hiel protte mei in mins”, probeert Ysbrand Galama het moment te verwoorden.

Al geeft hij eerlijk toe dat hij ook schrok. „Ik hie noait ferwachte dat Oane sa reageare soe, sa op my ôf stoarmje soe.” Een onverwachte opmerking van iemand die met Oane, zijn eenige tweelingbroer, alles beleeft en deelt.

Zo'n innige omhelzing, zegt Galama, zou hij ook met iemand anders hebben kunnen beleven, mits hij daar vanaf zijn jongste jeugd mee getraind zou hebben. Maar toch komt dan, na enig uitdiepen van de gevoelens, nog de extra lading van de broederliefde. „It sil fan binnenút dochs noch wol wat yntinzer wêze omdatst broers en ek noch in twaling bist.”

Dat hij nu alleen voor een verhaal geïnterviewd wordt, is ook een aparte ervaring, zegt Ysbrand Galama. Omdat de aanleiding toch meestal is dat hij en Oane een tweeling zijn en samen ook nog eens goed zijn in dezelfde sport. Al is Ysbrand op dit moment zijn broer een grote stap vooruit.

Maar dat is maar voor even, weet Ysbrand. „It hat altyd sa west dat wy oan elkoar weage wienen. Wy binne kwa bou en sa ek itselde, dus kinst ek itselde wol prestearre. Oane hat no de pech dat er dizze winter oan syn rêch holpen is, mar ik wit seker dat hy wol wer werom komt en ek oer dy tweintich meter giet.”

En als er een is die het Oane ook gunt om over die grens te gaan, dan is het Ysbrand wel. Als hij maar wel wint van zijn broer. „Dat hat Oane ek: wy fine it machtich as ien fan ús beiden goed springt, mar yn in wedstriid wolle wy winne, ek fan mekoar.”

Het woord winnen is gevallen en feit is dat de Galama's dat maar heel weinig doen. Ysbrand won deze ljeppjaargang slechts twee dagtitels. Woensdag op basis van een betere tweede afstand in IJlst na een ex aequo met Thomas Helmholt (beiden hadden 19.22) en enkele weken terug werd hij tot 'Kening' gekroond als winnaar van het Keningsljeppen in Burgum.

As ik in foarspelling dwaan moat, dan win ik en wurdt Bart twadde

Dat sinds 2006, toen die wedstrijd weer in ere werd hersteld, de Kening ook steeds Fries kampioen is geworden, zegt Ysbrand Galama niets. Bijgeloof is hem vreemd. „Ik ha yntusken leard datst gewoan altyd mei dysels dwaande wêze moast. It foarrich jier wie tweintich meter in drompel foar my. Ik woe sa graach, omdat oaren it ek koenen. No sis ik tsjin mysels: it komt wol. En it kaam ek en no wilst ek dat tweintich meter eins net sa fier is.”

Hij heeft zichzelf ook beter in de hand, zegt hij. Zijn reacties direct na een sprong ken-

Ysbrand Galama sprong vorige week voor het eerst in zijn leven over de twintig meter. Daarmee is de fierljepper uit It Heidenskip vandaag in Winsum meteen een kanshebber op het winnen van de Friese fierljeptitel. Een portret van een boerenzoon, die nuchterheid uitstraalt, maar ook heel gevoelig is.

Ysbrand Galama als boer op de hooizolder in It Heidenskip. „Ik bin ferknocht oan de kultuer hjir, kinst sa it fjild yn, it frije.”

Foto Dick Manshande

Emoties tonen

nen de volgers van het fierljeppercircus precies. Vuistslagen in het zandbed als een sprong hem niet naar de zin geweest is, of een prachtige pose – een knie in het zandbed en de arm in een boogje tot een gebalde vuist in de lucht – bij een puike uitvoering. „Al ha ik dat lulk wurden wol wat ôf-leard. It helpt dy neat en ast dat bist, dan dochst dochs wat ferkeard.”

Toch wil Ysbrand Galama de emoties blijven tonen. Al was het maar voor het publiek. „Dy minskenne komme dochs om dat te sjen. Se wolle sjen datst bliid bist nei in goeie prestaasje. Ik tink dat dat fierstente min bart yn it ljeppen.”

Mocht hij vandaag in Winsum winnen, dan kan het publiek de borst nat maken. Bart Helmholt, nationaal kampioen en ook nog eens Nederlands recordhouders, is immers de gedoodverfde favoriet. „Alle oare winners meie út harren dak gaan. Bart is de grutte favoryt, springt it fierst fan ús allegear en moat eins winne.” Helmholt kan eigenlijk alleen maar verliezen, is de mening van Ysbrand Galama, en dat gebeurt ook. „As ik in foarspelling dwaan moat, dan win ik, wurdt Bart twadde en Henk Schievink tredde.”

Al zijn de toevoegingen van Galama bij alle drie de podiumklanten het mooist: 1. Hijzelf: „Dat tocht ik it foarrich jier ek en

Foto Simon Bleeker

doe helle ik alve meter, leau ik.”
2. Bart Helmholt: „Mei in sprong dy't tsien sintimeter minder fier is as dy fan my, dat docht hy by my ek altyd.”
3. Henk Schievink: „Dat soe moai wêze, want hy kin krekt as Bart de sulveren pols definityf winne.”

Druk maakt hij zich op voorhand niet, ook al gaat het om een van de belangrijkste wedstrijden van het seizoen. „Meastentiids begjint it by my pas op freed, dan tinkst wol oan it FK. Mar it wurkjen op de pleats helpt in soad. Kinst hiel maklik dingen fan dy ôf sette.”

En wat er ook gedaan moet worden, zelfs op een wedstriiddag, het maakt Ysbrand Galama niet uit. Woensdagochtend hielp hij doodleuk bij de buurman mee een vrachtwagen vol pakken stro uit te laden. „Ach, dat bin ik wol wend. Ik ha yn it ferline wolris in pr sprongen doe't wy dy deis 500 pak hea fan it lân helle hiene. It moat yn dyn kop goed sitte, dan kinst fysyk wol alles op in dei dwaan watst wolst.”

Het is de benadering die bij de nuchtere Friese boerenzoon past. Eentje die zichzelf ook boer ziet worden. Al is hij de laatste jaren ook op projectbasis veel bezig geweest met weidevogels tellen en ringen. Het leverde hem in elk geval ook zijn Franse vriendin Lucie op. „Wy ha tegearre in protte yn it lân rûn. Sy wie ek mei in fûgelprojekt dwaande. En doe wie it samar klear hear, tusken ús”, zegt Ysbrand Galama met een knipoog.

Maar verhuizen naar Frankrijk zit er niet in. „Ik soe wol foar ekes fuort kinne út It Heidenskip. Ik ha yn de winter ek in pear moannen op Texel wenne, mar it is net as yn It Heidenskip. Ik bin ferknocht oan de kultuer hjir, kinst sa it fjild yn, it frije. En it is in famyljepleats, dan is it moai ast dat trochsetst.”